

KREATE

THE FUTURE IS BUILT TODAY

Kierrätys- ja uusiomateriaalien käytön ennakoitavuus erilaisissa hankkeissa -UUMA Webinaari 2020

Sami Häkkinen
Kreate Oy

Kierrätys- ja uusiomateriaalien hyödyntäminen infratyömailla

- Yleisesti ottaen potentiaalia on ja lainsäädäntö antaa mahdollisuudet hyödyntämiselle
- Infratyömailla betonimurske jo yleisesti käytössä, mutta muiden materiaalien kohdalla käyttö vielä pienimuotoista ja hyvin paikallista
 - Betonimurskeenkin osalta merkittävä taloudellinen hyöty toimii usein hyvänä motivoijana
- Urakkakyselyissä harvoin esitetään uusio- tai kierrätysmateriaaleja toteuttamismateriaaleina
 - Jos on tiedossa jo tarjousvaiheessa, kyse yleensä yksityisistä urakoista, missä tilaajalla on kierrätys- tai uusiomateriaalia ns. omasta takaa
- Tällä hetkellä uusiomateriaalien pääpaino maarakentamisessa on vieläkin ympäristöluvallisilla kohteilla (kaatopaikka- ja ympäristörakentamisen kohteet)

Hyödyntämisen ennakoitavuus urakoitsijan näkökulmasta

- Mikäli tarjouspyyntövaiheessa ei ole otettu kantaa uusiomateriaalien käyttöön, todennäköisyys on erittäin suuri, ettei urakassa hyödynnetä niitä
 - Taloudellisen edun on oltava huomattava, jotta aihetta lähdetään urakan käynnistymisen jälkeen viemään eteenpäin
 - Käytännössä mahdollista MARA-materiaaleilla
- MARA-ilmoitusmenettely hyödyntämisen ennakoitavuuden näkökulmasta suhteellisen toimiva
 - Käsittelyaikataulu tarpeeksi nopea useimmille urakoille ja ilmoitusmenettely on selkeä (Joko/tai)
 - Mikäli MARA:n mukainen hyödyntäminen on mahdollista, suunnittelija ja kiinteistön omistaja/tilaaja ovat suuressa roolissa uusiomateriaalien hyödyntämistä ajatellen
- Mikäli mahdollista hakea kohteeseen ympäristölupaa (yleensä pidemmän aikavälin työmaat/kiertotalousalueet), hyödyntäminen usein laajamittaisempaa
 - Hyvin rajalliset kohteet yleensä hieman kauempana varsinaisesta rakennustoiminnasta
 - Keskustelua usein myös toiminnan suunnitelmallisuudesta vs. dumpkaus
 - Lupa voi poiketa haetusta lupamääräysten suhteen, jolloin materiaalien hyödyntäminen voi vaikeutua merkittävästi

Joitakin syitä nykyiseen tilanteeseen

- **HYÖDYNTÄMISEN RISKIT >> HYÖDYNTÄMISEN HYÖDYT**

- Ympäristökelpoisuus = pilaako uusiomateriaali ympäristöä?
- Useista materiaaleista Ei ole tarpeeksi tietoa (pitkän aikavälin) ympäristövaikutuksista tai teknisistä ominaisuuksista
- Eri osapuolet eivät halua nähdä vaivaa kierrätys- ja uusiomateriaalien suhteen
 - ”Liikaa ylimääräistä työtä; Kiva juttu, mutta mennään tässä hankkeessa totutulla tavalla; Luvitusprosessi maksaa aikaa ja rahaa”
 - Materiaalin ajatellaan jäävän riesaksi tulevaisuudessa
- Yleensä ei ole tarkkaa tietoa, mistä päin Suomea tulee mitään materiaalia ja ennen kaikkea, **MILLOIN**
 - Kalliomursketta ja soraa löytyy kaikkialta Suomesta lähes kaiken aikaa, tuttu ja turvallinen
 - Alueelliset karttapalvelut voivat tämän muuttaa nopeasti (Lounaistiedon karttapalvelu → Maarakentamisen uusiomateriaalit)

Tulevaisuuden näkymät ennustettavuuden suhteen

- Onko uusiomateriaaleilla oikeaa potentiaalia ”korkealuokkaisessa” maarakentamisessa?
 - Hyväksytäänkö mahdolliset riskit esimerkiksi ympäristövaikutusten suhteen?
 - Riittävätkö tekniset ominaisuudet?
 - Tai pitääkö jalostusketjua jatkaa?
 - **Jos on potentiaalia, se tulisi aina hyödyntää**
- Hyödyntämis- tai syntypaikalla jalostaminen vai keskitetyt kiertotalousalueet, missä materiaalien käsittely tapahtuu?
 - Kaikille vaihtoehdoille on oma paikkansa tulevaisuudessa
 - Tulevaisuudessa uudet kierrätystoiminnot siirtyvät yhä kauemmas kasvukeskuksista → 100 pientä lähellä vai muutama suurempi kauempana?
- Paikkatiedolla materiaalivirrat haltuun → Kierrätys- ja uusiomateriaalit yhä helpommin näkyville
 - Alueellisilla hankkeilla helppo nähdä, mitä vaihtoehtoisia materiaaleja tarjolla jo suunnitteluvaiheessa

KIITOS!

Yhteystiedot:

Sami Häkkinen

Kreate Oy

Projekti-insinööri

Kiertotalous ja ympäristö

sami.hakkinen@kreate.fi

Puh. 0442631688